No. 2137 Zaterdag 20 December 1924. 41ste Jaargang

# AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

## Kerstmis.

Welk een groot onderscheid bij de verschijning van den eersten mensch, ons aller stamvader; en bij de verschijning van onzen Heer JESUS CHRISTUS, die zich zoo vaak noemde: „de Zoon des menschen!"

Voor den eersten mensch wordt alles nauwkeurig geregeld. God „zag dat het goed was," „'t was zeer goed," al wat Hij gemaakt had, zoo staat er geschreven.

Maar bij 't verschijnen van Gods eigen Zoon? Niets schijnt er geregeld. Ja, wat *kon* geregeld zijn door de goede zorgen van Maria en Joseph, wordt voor een groot deel door 't keizerlijk bevel als met één slag in duigen geslagen.

Daar in 't „Paradijs van geneugte" een Eden met „allerlei geboomte schoon voor 't gezicht". Maar hier te Bethlehem? Een onfrissche, ellendige stalgrot.

In volle mannelijke kracht stond daar de eerste mensch, nadat Jahve „blies in zijn aangezicht den adem des levens." Maar „de Zoon des menschen" blijkt bij zijn verschijning een arm, zwak, hulpeloos kindeke.

„Ge zult een wicht vinden, in doeken gewikkeld en in een kribbe liggend", aldus de engel.

In het Paradijs waren de dieren aan Adam onderworpen. God voerde ze „voor Adam: en Adam noemde bij hunne namen alle dieren en alle vogelen des hemels".

Maar te Bethlehem? O, daar waren in die stalgrot waarschijnlijk ook dieren, maar begrijpelijkerwijze wel niet tot geneugte van Hem, die Heer en Meester is van „alles, ook van alle dieren en alle vogelen des hemels"

* * *

Maar nù de keerzijde.

In het Paradijs een man en eene vrouw, die verderf brachten over de wereld. In het stalletje van Bethlehem een man en eene vrouw, die het menschelijk geslacht ten zegen zijn.

In het Paradijs de stem der leugen van den duivel: „Gij zult den goden gelijk zijn"; te Bethlehem de stem der waarheid, toen Gods gezanten het uitjubelden: „Vrede den menschen van goeden wil."

In het Paradijs, door ongehoorzaamheid tegen Jahve's streng gebod, oneer aan God; in Bethlehem door de gehoorzaamheid van „den Zoon des menschen": „Eere aan God in den nooge." „Gehoorzaam tot den dood, ja tot den dood des kruises."

In het Paradijs de gestrenge wet tot de moeder van het menschelijk geslacht: „in smarten zult gij baren". Hier in het stalletje de nieuwe Eva, barend zonder smart.

„Zie, Adam is als een van Ons geworden", klinkt het uit Jahve's mond in het aardsch Paradijs. Maar van Bethlehem getuigt in het Evangelie de H. Geest: *Et Verbum caro factum est* „en het Woord is vleesch geworden", Gods Zoon werd uit liefde tot ons „Zoon des menschen", zoodat wij mogen zeggen: Zie, Hij is als een van ons geworden.

Om 't verzet der eerste ouders werd 't aardsch Paradijs voor den mensch voortaan ontoegankelijk. Zelfs „plaatste God voor den ingang van 't Paradijs van geneugten Cherubijnen met vlammend zwaard". Maar door Jesus' heiligen levenswandel worden voor ons de poorten van 't Hemelsch Paradijs geopend, om overgelukkig te kunnen samenzijn met de Cherubijnen en alle hemelingen ten eeuwigen dage.

*Glorie aan God in den hooge*
*en vrede den menschen van goeden wil.*

*Aan U allen een Zalig Kerstfeest!*

J. P.



## Een nieuwe Vuurtoren.

Een publicatie van den Directeur van Openb. Werken deelde de vorige week mede, dat het *draai*licht van den vuurtoren op Westpunt van Curaçao tijdelijk vervangen is door een *vast*licht en een tweede publicatie, dat met ingang van Donderdag 11 December op de Oostpunt van Aruba een *schitter*licht was ontstoken, dat gedurende 0.8 seconde een scherp schitterlicht uitstraalt en daarna gedurende 5.2 seconden duister blijft.

Reeds vroeger bestond daar ter plaatse op de Oostpunt van Aruba bovenop de *Cero Colorado* een vuurtoren, doch het licht was zoo slecht, dat het nauwelijks of niet voor de schepen zichtbaar was, zoodat het in de tegenwoordige omstandigheden, nu de scheepvaart daar in de buurt zoozeer is toegenomen, eigenlijk meer gevaar dan voordeel opleverde.

De tegenwoordige nieuwe vuurtoren op Cero Colorado is een vierkant gebouw van 4 M. lang en breed en 10 M. hoog. Binnen in den toren bevindt zich een wenteltrap, waardoor men de bovenverdieping kan bereiken, waar de lamp is opgesteld.

Wie den langen afstand kent van de Playa (Paardenbaai) van Aruba, waar de kisten ontscheept werden, naar Cero Colorado en den moeilijken, hobbeligen onbegaanbaren weg daarheen, het groot aantal kisten en fijne gevoeligheid, het zware gewicht van de vele onderdeelen van de lamp van dezen toren, kan begrijpen dat dit transport naar en boven in den toren heel wat moeite gekost heeft.

Van onzen correspondent op Aruba ontvingen wij nog de volgende bijzonderheden omtrent dit licht.

De brandstof waardoor deze lamp gevoed wordt is *acyteleengas*. Beneden in den toren staan 3 stalen flesschen (cylinders) gevuld met acyteleengas. Deze gasvoorraad van 3 flesschen is voldoende om voor 3 maanden de lamp van licht te voorzien. Een manometer boven deze cylinders aangebracht geeft de spanning van het gas aan, en dus ook in hoeverre de gasvoorraad nog voldoende is. Zijn de flesschen ledig, zoo koppelt men er drie nieuwe aan, die allijd in voorraad zijn en worden de ledige opgezonden om opnieuw gevuld te worden.

Van af de flesschen wordt het gas naar boven geleid naar de lamp, die boven op het platdak van den toren staat.

Deze lamp (Patent *Dales*, van de firma A. G. A. te Stockholm) is ongeveer 2 Meter hoog en 80 c.M. in doorsnee. Hier wordt het gas eerst geleid in een reduceerklep, welke de zeer hoogen druk van het gas in de flesschen terugbrengt (reduceert) tot een lage spanning van 0.2 atmosfeer, welke voldoende is om de lamp te laten branden. Hierdoor bereikt men tevens, dat al daalt ook de gasspanning in de stalen cylinders, toch altijd de spanning in de lamp constant blijft.

Behalve deze reduceerklep bevindt zich in den voet van de lamp een mengapparaat, waarin het gas met een bepaalde hoeveelheid lucht vermengd wordt, welk mengsel de juiste brandstof voor de lamp levert.

Verder bevindt zich in den voet van de lamp een regulateur, die de lichtperiode (van 0,8 sec.) en duisternisperiode (van 5,02 sec.) nauwkeurig regelt, zoodat gedurende den tijd, dat het licht verduistert, ook geen gas verbruikt wordt, dan alleen de heel geringe hoeveelheid, die noodig is voor de ontstekingsvlam, die *altijd* blijft doorbranden, doch bij daglicht niet eens waarneembaar is.

Dit gas brandt in de lamp door middel van een gasgloeikousje. Tegelijk zijn er drie zulke gloeikousjes als reserve in de lamp aanwezig. En dit is wel een ingenieuse vinding, dat zoodra het gloeikousje breekt of onbruikbaar geworden is, de lamp zelf door middel van een uurwerk automatisch er een nieuw kousje inzet.

Een van de kostbaarste stukken van deze lamp is de ronde glazen geslepen lens van 500 m.M. middellijn, die 75 K.G. weegt. Deze lens dient natuurlijk om het licht van deze lamp naar buiten te vergrooten en te versterken.

Een tweede interessante vinding bij deze lamp is het zoogenoemde *zonneventiel*. Dit instrument, dat buitengewoon gevoelig is voor de warmte van het daglicht, sluit bij een bepaalde lichtsterkte van de zon, de gastoevoer automatisch af, zoodat de lamp geen licht meer verspreidt. Wanneer de sterkte van het daglicht belangrijk afneemt en dus de duisternis invalt, opent dit zonneventiel weer den gastoevoer en de reeds genoemde altijd brandende ontstekingsvlam ontsteekt weer het licht van de lamp. Dit zonneventiel is dus de trouwe wachter van den vuurtoren, die voor de dagelijksche ontsteking en uitdooving van de lamp zorgdraagt. Dit instrument kan afgesteld worden op elke gewenschte lichtsterkte, zoo b.v. op de lichtsterkte van de zon van 's avonds 6 uur, zoodat op dat uur de lamp automatisch ontstoken wordt, terwijl des morgens zoodra bij het opgaan der zon diezelfde lichtsterkte eenigermate toeneemt, het licht automatisch uitdooft. En mocht het gebeuren, b.v. bij zware betrokken lucht of bij zonsverduisternis, dat midden op den dag eenige duisternis, gelijk aan die waarop de lamp is afgesteld, intreedt, dan zal dan ook de lamp van zelf gaan branden.

Daar dit instrument uit den aard der zaak uiterst gevoelig is, is het opgesloten in een luchtdicht glazen buisje en boven op de lamp geplaatst, zoodat het niet onderhevig is aan den schadelijken invloed van den dampkring.

Dit licht staat op vrij aanzienlijke hoogte, eerstens boven op de *Cero Colorado*, die ongeveer 40 M. hoog is, en tweedens boven op het plat dak van den vuurtoren die 10 M. hoog is. Het verspreidt zijn schitterlicht tot op een afstand van 18 Mijlen en kan tot op het schiereiland *Paraguaná* aan de kust van Venezuela gezien worden.

Doch na de onsteking op 11 Dec. is reeds gebleken, dat het licht op nog grooter afstand zichtbaar is, daar enkele booten het op 20 M. andere zelfs op 24 Mijl afstand hebben waargenomen.

Wat zijn nu de voordeelen van dezen nieuwen vuurtoren voor de scheepvaart?

Vooreerst voor de schepen, die uit het Noorden komen van New York, Porto Rico, Haïti enz. Deze behoeven niet meer het daglicht af te wachten, om veilig het kanaal tusschen de eilanden Aruba en Curaçao door te varen, doch zien midden in den nacht reeds, eerst het (nu) vaste licht van den vuurtoren op de Noord Westpunt van Curaçao en daarna het verspringend licht op Cero Colorado aan de Oostpunt van Aruba, waardoor zij twee veilige gidsen hebben voor de doorvaart tusschen die twee eilanden ook midden in den nacht, zoodat zij gerust kunnen doorvaren om bij het aanbreken van den dag reeds vóór de haven van Curaçao te komen.

Doch ook voor de vaart op Maracaibo is dit nieuwe licht van groote beteekenis.

Zooals men weet, heeft Venezuela tot nu toe geen enkele vuurtoren als baken op zijn kust.

Als men de kaart van de kust van Venezuela vóór zich neemt, dan ziet men dat Aruba in zijn volle lengte Noordelijk van de golf van Maracaibo ligt. Vroeger moesten de schepen van Curaçao komend met bestemming naar Maracaibo, des nachts zóóver naar het Westen doorvaren, totdat zij het licht van den vuurtoren op de Westpunt van Aruba in het zicht kregen en dan hun koers Zuidelijk wenden in de richting van de Golf van Maracaibo. Nu is dit niet meer noodig, omdat zij nu minstens een paar uur vroeger het nieuwe licht op *Cero Colorado* opmerken en dus veel vlugger, zoodra zij de kust van *Paraguaná* even voorbij zijn, reeds eenigszins Zuidwaartsch kunnen koersen en zoodra de beide lichten van de Oosten Westpunt van Aruba een bepaal den hoek vormen, den steven kunnen wenden naar San Carlos, het eiland dat den nauwen ingang van het Meer van Maracaibo bestrijkt.

De drukke vaart van de olietankbooten van Curaçao naar Maracaibo wettigt zeker die groote kosten van dezen vuurtoren, die de veiligheid van het traject en het vlugge onbelemmerd transport der petroleum, waaraan nu ons eiland zijn groote economische voorspoed dankt, volkomen waarborgt.

Een woord van hulde mag hier zeker wel gewijd worden aan de technische bekwaamheid van den ambtenaar van het Gouvernement, den Heer [illegible], die geheel zelfstandig het licht op dezen vuurtoren geplaatst en in werking gebracht heeft, maar zelfs nog veel meer gedaan heeft. Want bij zijn aankomst op Aruba, was de toren nog niet eens voltooid en werd onder zijn leiding eerst de balklaag van de bovenste verdieping gelegd en toen de betonvloer, waarop de lampinstallatie moest komen te rusten.

Volgens onzen correspondet op Aruba waren ook de zeilscheepjes. die in die dagen de Paardenbaai binnenkwamen, ten hoogste met dezen nieuwen vuurtoren ingenomen.



## RAAD VAN POLITIE OP ARUBA.

Bij de behandeling van de ontworpen begrooting voor 1926 werd in den *Raad van Politie van Aruba* de hier volgende rede uitgesproken door den Heer J. B. ARENDS, landraad aldaar:

Mijnheer de Voorzitter,

Vóórdat de begrooting voor het dienstjaar 1926 in behandeling wordt genomen, acht ik het noodzakelijk vooraf een paar woorden te zeggen. Eerst wil ik in herinnering brengen de aanmoedigende woorden van den Voorzitter in de laatste zitting van den Raad gesproken met betrekking tot de op handen zijnde vestiging van de *Lago Oil & Transport Co.* op Aruba, die volgens hem leiden zal tot de verbetering van den economischen toestand van het eiland. Het verheugt mij die zienswijze te mogen deelen, daarom kon ik reeds toen met die vooruitzichten voor oogen zeggen, dat ik voorloopig wilde afstappen van mijn onderwerp, n. l. het aandringen bij het bestuur tot hulpverleening zoowel aan de *Aruba Goud Mij.* als aan de *aloë-planters* alhier.

Daarmede heb ik echter niet gezegd, dat ik niet meer in deze raad ten faveure van die Mij. of van de aloë-planters, indien noodig, zou spreken.

Waarlijk, Aruba staat een mooie toekomst te wachten.

Het zwoegen en lijden van ons volk sinds zulk een langen tijd heeft zeker den Almachtige bewogen en heeft Hij ons door middel van de *Lago Mij*, zijn zegen willen toezenden; laten wij Hem daarvoor dankbaar zijn.

En nu zou ik een blik willen werpen op den toestand, zooals hij is en zooals hij binnenkort zal worden. Ik ben van oordeel dat het onverantwoordelijk van ons zon zijn, nu stil te zitten en maar af te wachten wat de tijden ons brengen zullen. Wij mogen niet stilzitten, M. HH. Aan ons is het gegeven plannen te beramen, voorstellen te ontwerpen en voorts alles wat in onze macht ligt te doen om het eiland in dien staat te brengen, dat het meeste profijt kan getrokken worden van wat op komst is. De vestiging van de *Lago Mij.* alhier zal in menig opzicht tot de welvaart van het eiland bijdragen. Ik ben er zeker van, dat als gevolg daarvan ook de handel een grooten sprong naar voren zal maken. en met de handel de scheepvaart vanzelf ook. Met het oog hierop wil ik de aandacht vestigen op onze haven, maar vooral op onzen steiger. Deze steiger voldoet nu reeds niet meer aan de eischen daaraan gesteld, laat staan later als er een veel drukker gebruik van gemaakt zal worden, niet alleen, maar als grootere schepen hier komen lossen en laden. Door de ondiepten om en bij dien steiger is hij moeilijk voor een paar schepen tegelijk te gebruiken of ook omdat hij te klein is. Daarom acht ik het onzen plicht in dezen gebrekkigen toestand verbetering te brengen. M. i. ligt het middel voor de hand, d. i. de ondiepten bezuiden en ten Westen van den nieuwen steiger te laten uitbaggeren, als voorloopig maatregel althans. Daarom stel ik voor een post uit te trekken strekkende tot aanschaffing van een baggermachine.

Wanneer wij ter bestemder artikel gekomen zullen zijn zal ik het bedrag opgeven dat volgens mij benoodigd is ter verkrijging van de baggermachine. Die baggermachine zal ook gebruikt kunnen worden voor uitbaggering van sommige plaatsen in de haven, die niet zijn zooals zij wezen moeten.

Ik ga door en wil wijzen op een zonderling feit dat men, volkens mij, alleen op dit eiland ziet, d. i. een stad zonder straten en een eiland zonder buitenwegen; tenminste kan men nu, na al den regen die gevallen is, wel zoo spreken van Aruba zonder zich aan overdrijving schuldig te maken.

Er is werkelijk geen enkele straat of weg, die niet grondig gerepareerd dient te worden. Het strekt het Gouvernement werkelijk niet tot eer dezen toestand nog langer te bestendigen. Ook de wegen en straten moeten gereed zijn voor het verkeer dat later in omvang zal toenemen; voor het tegenwoordig verkeer zelf zijn ze. niet te gebruiken. Daarom zal ik voorstellen het betrekkelijk artikel aanmerkelijk te verhoogen en zal ook dan het bedrag opgeven dat volgens mij voorloopig toereikend zal zijn.

Ik hoop M. HH., dat U deze wenken ter harte zult nemen;

Het is nu hoog tijd om wat te doen voor het zoo lang vergeten eiland.

Mocht ik bij mijne medeleden steun verkrijgen ten deze en de begrooting, zooals door mij aan te geven, gewijzigd worden, dan hoop ik dat men ook in Curaçao de noodige gelden beschikbaar zal willen stellen en niet afwijzen omdat er nu eenmaal bezuinigd wordt coûte que coûte.

Er zijn gevallen dat royaliteit eerder leiden kan tot latere economische bezuiniging, dan een direct toegepaste bezuiniging die het economisch peil van een land ook niet verhoogt. Nu is het tijd, voor de Heeren Leden van den Kolonialen Raad op Curaçao om te toonen dat ook de belangen van de andere eilanden hun ter harte gaan evengoed als de belangeu van het eiland Curaçao.

# ALG. VERGADERING

VAN HET

# Alg. Nederl. Verbond.

Donderdagavond ten 8 uur had in de zaal van het *Kransje* de Alg. Verg. plaats van de Groep *Nederl. Antillen* van het A. N. V.

Van het Bestuur ontbrak alleen de Heer Perret Gentil secretaris wegens familierouw. Een vrij groot getal leden, waaronder de wn. Gouverneur Mr. J. B. GORSIRA was in de zaal aanwezig, wat de Voorzitter Dne EYBERS na het woord van welkom, met voldoening constateerde.

Onder de punten, die de Voorz. in zijn inleidingswoord bijzonder naar voren bracht, behoorde op de eerste plaats: het overlijden van den Heer MEERDINK, die behalve zijn talrijke andere functies ook gedurende drie jaar Voorzitter is geweest van de *Groep Nederl. Antillen.*

Spr. herinnert zich de Alg. Verg. in Dec. 1920 toen Mr. MEERDINK als Voorzitter de klacht van eenig leden besprak, dat er zoo weinig leven was in het Verbond op Curaçao en toen die klacht beantwoordde met te zeggen, dat men de werkzaamheden der Groep niet alleen moet beoordeelen naar haar optreden in het openbaar, maar dat voor de behartiging van de stambelangen enz er een massa correspondentie en ander werk moet verricht worden, dat niet voor het voetlicht komt.

Spr. memoreerde, dat juist Mr. Meerdink de man was, die veel van dat werk verrichtte, dat juist nooit in het openbaar gezien of besproken werd, maar daarom toch niet minder verdienstelijk was.

Mr. M. 's naam zal bij al zijn andere verdiensten, ook voor het werk dat hij voor de Groep en het A. N. V. gedaan heeft, steeds met eere onder ons genoemd worden.

Nog iemand anders wenscht Spr. te noemen, die hoewel hier niet op Curaçao gewoond hebbend, en wiens naam hier misschien maar aan weinigen bekend, zich niettemin voor het A. N. Verbond zeer groote verdiensten verworven heeft. Die man is HYPOLIET MEERT, die zooals de bladen hebben meegedeeld, de vorige maand te Middelburg is overleden. Reeds op den feestavond bij gelegenheid van de jubileums van H. M. de Koningin en van het Verbond heeft Spreker den naam van HYP. MEERT genoemd. Hij was een Vlaming en een der stichters van het Verbond, die reeds sedert 1893 in Belgie door dezelfde beginselen geleid, die eenige later ook in Nederland tot uiting kwamen, in courant en tijdschrift en later in het Kunstgenootschap *de Distel* de behartiging van de gemeenschappelijke taal- en stambelangen van Nederlanders, Vlamingen en Afrikaners bepleitte, in 1896 te Antwerpen de *„Neerlandia* stichtte, dus nog voor in Dordrecht in 1898 het eigenlijke A. N. V. tot stand kwam.

Hyp. Meest wist de Vlamingen te overtuigen, hun taal, die van de 7 mill. inwoners in België door 4 mill. Vlamingen werd gesproken, een taal, met een meer dan 1000 jarige geschiedenis, meer te doen liefhebben en hen te begeesteren. Ook door zijn toedoen werd de Universiteit te Gent Hollandsch gemaakt, d. w. z. met het Nederlandsch als voertaal bij het onderwijs. Het is moeilijk, zegt Spr. in een verg. van het A. N. V., waarin volgens de statuten eigenlijk niet over politiek mag gesproken worden, de zaak van Hyp. Meert uitvoerig te bespreken zonder ook de politiek aan te raken. Daarom bepaalde Spr. er zich bij om te zeggen dat *Meert* na den oorlog van activistische gevoelens verdacht, in ballingschap ging, eerst naar Duitschland, daarna in Nederland en wel in zeer kommervolle omstandigheden verbleef, tot hij nu een maand geleden te Middelburg stierf, waar zeker het groote verlangen naar zijn vaderland zijn dood verhaast heeft.

Bij afwezigheid van den secretaris werden de Notulen der vorige Alg. Verg. door Pater P. A. Euwens voorgelezen, ook het jaarverslag en de rekening en verantwoording over het het jaar 1923, waaruit we alleen aanstippen, dat de kosten van de feestvergadering, het vorig jaar bij gelegenheid van het jubileum der Koningin gehouden, zeer veel geld gekost heeft en bij lange na niet door de inkomsten werd gedekt.

Wegens vertrek naar Suriname van het bestuurslid Mr. SCHALKWIJK moest het Bestuur met een nieuw lid worden aangevuld, welke verkiezing heden avond plaats vond.

Aanbevolen candidaten waren de Heeren Dr. POLVLIET en SCHRILS. Gekozen werd de Heer Dr. POLVLIET met 17 stemmen, terwijl op den Heer Schrils 4 st. waren uitgebracht.

Dr. POLVLIET mede aanwezig aanvaardde zijn benoeming en nam, op uitnoodiging van den Voorz., terstond aan de Bestuurstafel plaats.

Onder de ingekomen stukken vermelden wij speciaal het verzoek van het Hoofdbestuur tot benoeming van een gevolmachtigd afgevaardigde voor de vergadering in den Haag te houden in *Diligentia* op 20 Maart 1925, tot wijziging der statuten, waarvan het Sept.- No. van *Neerlandia* het ontwerp bevat.

Aanbevolen candidaten hiervoor waren de Heer W. G. de Haseth Czn en J. B. Gravenhorst beiden te 's Hage, waarvan de eerste met 24 st. gekozen werd terwijl de 2e cand, 2 st. verwierf.

Inmiddels was het 9 uur geworden en kwamen tal van niet-leden, waaronder zeer veel dames, het niet-officieel gedeelte van het program bijwonen.

Alsnu volgde de lezing van den Heer OCKENBURG, den bedrijfsleider van de C. P. M., met vertooning van eenige lantaarnplaatjes door Pater Euwens hiervoor beschikbaar gesteld. Deze spreker heeft door die lezing het aanwezige publiek ten zeerste aan zich verplicht en wel voornamelijk en op de eerste plaats zijn hoorders tot het klaar en duidelijk inzicht gebracht, dat er ontzaggelijk veel meer aan dit bedrijf, het distillatieproces der ruwe olie, vastzit dan het groote publiek zelfs bij benadering vermoedt.

Het is ons niet doenlijk reeds in dit nummer een nauwkeurig overzicht te geven van deze lezing en de belangrijke gegevens te verwerken, waarvan de lezing van den Heer O. overvloeide. Wij stellen ons voor in een volgend nummer meer uitvoerig op deze lezing terug te komen.

Voorloopig kunnen we niet nalaten uit deze lezing reeds nu deze mededeeling van den Heer O. naar voren te brengen, dat *de film van het petroleumbedrijf* in zijn vollen omvang, zooals ze door den filmoperateur onlangs in Oost-Indië, op kosten van de *Koninklijke* werd opgenomen, welicht reeds spoedig ook hier verwacht en vertoond zal worden. Wij zijn der directie van de C. P. M. voor deze toezegging oprecht dankbaar.

De tijd tusschen de verschillende nummers van het program werd aangevuld door een strijkje, terwijl een bijzondere verrassing was het optreden van de Zangersvereeniging de *Hollandsche Zangers* van eenige employé's van de C. P. M., die met een drietal mooie toepasselijke liederen *het lied van het Alg. Nederl. Verbond* van EM. HULLEBROECK, *Avondlied* van J. WORP en *Neerlands Mannenzang* van C. C. A. DE VLIEGH, uitgevoerd onder de kundige leiding van den heer R. BOSKALJON, echte mooie Hollandsche mannenzang te bewonderen gaf, zooals men hier overigens zoo weinig gelegenheid heeft te hooren.

Tot slot de film van de Jubileumfeesten van H. M. de Koningin, opgenomen door den bekenden filmoperateur WILLY MARTENS. Deze film in drie deelen van 800 M. lengte was een prachtstuk en boeide van het begin tot het einde.

Vooral Curaçaoënaars, die nooit iets van Holland gezien hebben, moeten wel enthusiast worden, als zij die sympathie en populariteit, waarin onze Koningin zich bij het Nederlandsche volk mag verheugen, als zij die geestdrift van de Hollandsche Oranjeklanten op het doek geprojecteerd, gekiekt in alle natuurlijke opwelling en hooge oplaaiing te aanschouwen krijgen. Prachtig van vinding is ook die inleiding, de aandoening van dat oude vrouwtje bij het hooren van de kanonschoten en het vernemen van de blijde tijding der geboorte van de koninklijke prinses.

Het is onmogelijk deze film in bijzonderheden te bespreken. Men moet het zelf zien. En daar zal gelegenheid voor gegeven worden. In de *Salon Habana* zal deze film spoedig worden afgedraaid. Wij hopen dat heel Curaçao zal gaan kijken. De nieuwsgierigheid zal ruimschoots beloond worden.

Het was een prachtig geslaagde avond. Jammer dat nog niet meer publiek de zaal vulde. Doch hieraan zal de *gebroken* Emmabrug wel veel schuld hebben.

## ALLERLEI.

### Zoo gaat het.

Een Vlaamsch blad gaf het volgende ter overweging waard.

I. Een dame (op het gaanpad tot haar man): „Zie eens die prachtige koets van den raadsheer A. en zijn vrouw. Ik wou dat wij ook zoo gelukkig waren!"

De vrouw van den raadsheer (tot haar echtgenoot): „Ik schaam mij over die oude koets. Zie eens hoe de menschen blijven staan, om er met verachting naar te kijken. Als ge me niet tot wanhoop wilt drijven, moet ge me een nieuw rijtuig koopen."

II. Houthakker: „Ik heb maar brandhout te maken voor dien rijken grondbezitter, terwijl hij den ganschen dag niets uitvoert. Wat zou ik graag één week met hem van plaats willen ruilen."

Grondbezitter: „Ik ben de ongelukkigste man op de wereld, of ik moet mij zwaar vergissen. 't Lijkt wel alsof ik nooit meer gezond zal worden. De dokter zegt, dat ik werken moet. Als ik zoo'n sterk gestel had als die houthakker, zou ik van den morgen tot den avond houthakken en zoo gezond zijn als de dag lang is."

III. Advocaat zonder cliënten: „Als ik zijne Excellentie bij zijn jubilé zoo overstelpt zie met eerbewijzen, heb ik een gevoel alsof ik zal bersten. Wat is het toch ellendig zoo als vergeten burger te leven!"

Eerste Minister: Ik zou al die eer gaarne geven, als ik één jaar weer jong kon zijn zooals die jonge advocaat bijvoorbeeld, die daar aan de andere einde van de tafel zoo'n levendig gesprek voert met zijn dame."

IV. „Daar gaat Luitenant N. met zijn vrouwtje, de mooiste en liefste vrouw, die ik ooit gezien heb. Ja, de luitenants pikken altijd het beste voor den neus weg. Ik arme drommel ?"

Luitenant N. (tot zijn vrouw): 't Is misschien het best voor ons, dat wij scheiden. Ge hebt me het leven genoeg verbitterd. Ik zou liever met het armste en leelijkste meisje van de wereld getrouwd zijn dan het bij zoo'n feeks als gij zijt uit te moeten houden."

## Berichten uit de Kolonie.

**Alle nieuwe abonnés voor 1 Januari 1925 op den „Amigoe di Curaçao" ontvangen, bij vooruitbetaling, de nummers van deze maand gratis.**

### De Lago Petrol. Cy.

Deze petroleum My. breidt op Aruba haar werkzaamheden langzaam aan uit. Op het oogenblik heeft die My. reeds 6 tankschepen in de vaart op Maracaibo, die geregeld ruw olie aanvoeren om het moedertankschip te vullen.

Groote tankschepen van Amerika komen reeds geregeld daar olieladingen innemen. Zoo bv. de *Swift*booten, die eerst op Curaçao kwamen, gaan nu op Aruba hun olieladingen halen.

De Ingenieur dier My., de Heer SALMONS, is met de *Medeo* deze week naar Amerika vertrokken, en hoopt begin Februari weer op Aruba terug te keeren met baggermachines om de baai van Sint Nicolaas te gaan uitdiepen en langzaam aan ook met den tankbouw te beginnen.

Aruba vooruit.

### Diefstal met inbraak.

In den nacht van Woensdag is er een belangrijke diefstal gepleegd in de opslagplaats op Scharloo van den Heer C. S. GORSIRA JPEZn, agent van de Italiaansche stoomvaartlijn.

Verschillende goederen door de Italiaansche boot *Napoli* dien dag aangebracht, waren daar ter plaatse opgestapeld. Men vond des morgens de afsluiting verbroken en de poort open. Die afsluiting bestond uit een ijzeren boom met ring gesloten met 2 sleutels. Die ring is met een zaag doorgezaagd. Blijkbaar was die zaag onder het werk stuk gesprongen, want een stuk er van vond men op den grond liggen. Een groote baal linnen goederen bestemd voor doorvoer naar Maracaibo was geopend en geheel leeggehaald.

Een andere kist was meegenomen. Die goederen zijn blijkbaar met een pontje of roeiboot van het Waaigat door de haven naar het Rifwater vervoerd, want bij de brug van het Rifwater vond men den inhoud van die kist, electrische lantaarns, in het water geworpen. Vermoedelijk is die buit niet van hun gading geweest, of leverde te veel gevaar op voor ontdekking.

Men heeft dus minstens twee aanwijzingen in welke richting de dieven moeten gezocht worden. Eerstens dat stuk zaag, dat bovendien voorzien was van een fabrieksmerk. Vermoedelijk is die zaag gekocht in den winkel van de firma F. MUSKUS, want daar had men dat soort zagen in voorraad. Nu is het zaak den kooper er van uit te visschen. Tweedens schijnt men de woonplaats van de dieven in een der gangetjes van het Rifwater te moeten zoeken. Curaçao herbergt tegenwoordig veel vreemd gespuis dat tot alles in staat is.

### Een verdienstelijk Ambtenaar.

De officieele berichten van deze week melden dat de Heer HERMAN STATIUS MULLER op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend is. De Heer H. ST. MULLER heeft een langen eervollen staat van dienst in de kolonie. Laatstelijk was hij Inspecteur der belastingen. Verscheidene jaren is de Heer Muller ook lid van de Kolonialen Raad geweest, totdat hij ruim een jaar geleden als zoodanig ontslag nam. Hoezeer hij het vertrouwen genoot, bleek wel, dat hem daarna door den Gouverneur een plaats in den *Raad van Bestuur* werd aangeboden.

Wij wenschen den verdienstelijken medeburger nog gedurende vele jaren het *otium cum dignitate.*

### Een gouden jubilaris,

Vorige week Zaterdag vierde de Heer J. F. L. ROMIJN zijn gouden jubilé in dienst van het Gouvernement. Juist op zijn 68n verjaardag. Den 12 December 1854 op St. Eustatius geboren trad hij op 12 Dec. 1874 in militairen dienst, klom achtereenvolgens op tot den rang van korporaal op 6 Mei 1875, tot Sergeant op 16 April 1879.

Na kort te voren den militairen dienst verlaten te hebben, werd hij op 1 October 1879 benoemd tot Deurwaarder bij het Hof van Justitie en het Kantongerecht alhier.

In 1897 werd hij tevens benoemd tot sergeant-majoor en instructeur bij de schutterij.

Men kan den Heer Romijn zijn militaire opleiding wel aanzien. In alles even correct, stipt op tijd, een man van de klok, alles militairement.

In 1909 werd de Heer Romijn door de Koningin begiftigd met de eeremedalje in goud van de Oranje-Nassau-orde.

Ook als katholiek maakte hij zich nog speciaal verdienstelijk. Want sedert 1902 is hij lid van het parochiaal Armbestuur van de St. Annakerk en sinds 1908 ook secretaris.

In 1919 bij de oprichting van de St. Vincentius-Stichting voor verlaten kinderen werd hij terstond als lid van het Bestuur benoemd.

Wij wenschen den Heer R. van harte geluk met dit gouden feest en hopen dat hij nog vele jaren met eere in al die functies moge werkzaam blijven.

### De Koningin Emma-brug aangevaren.

De veelbesproken *Koningin Emmabrug* over onze haven heeft het bijltje er bij neergelegd. Zij staat nu reeds de geheele week wagenwijd open en biedt geen enkel beletsel meer voor de scheepvaart. Alle booten varen nu ongehinderd de haven in en uit.

Wat is er gebeurd?

Zaterdagavond ongeveer ten 7 uur kwam de *Tekoa*, een stoomboot van 500 voet lang en 10.000 R. T., de haven binnen. Reeds sedert de vorige week gaat er een buitengewoon sterke stroom langs het eiland. Dientengevolge moeten de schepen, vooral van zulke buitengewone lengte, met meer vaart de haven binnenstoomen, willen zij niet gevaar loopen, dat de sterke stroom buitengaats op het achterschip den voorsteven te veel Oostwaartsch uit de richting drijft.

Volgens officieele verklaring van den kapitein van de *Tekoa*, van de Engelsche *New-Zealand Shipping Cy. Ltd.*, afgelegd ten overstaan van den Engelschen Consul alhier, heeft de loods, de Heer H. VAN DER HOEVEN, die het schip binnenloodste, volgens alle regels der zeevaartkunst gehandeld, doch luisterde het schip niet naar het roer. Zoodra de loods dit merkte, liet hij nog vóór de brug de beide ankers vallen, die echter op den bodem niet vasthaakten, doch doorslipten, zoodat de boot met vrij veel vaart doorliep en tegen de brug aanbotste, zoodat veel houtwerk van de brug versplinterde en 5 pontons van het middelste gedeelte van de brug wegzonken. Dientengevolge zakte ook dat gedeelte van het bruggedek omlaag en kwam ongeveer gelijk met den waterspiegel te liggen, zoodat het water er hier en daar overheen stroomde. De boot bekwam niet de minste schade, wat zeker te verwonderen is, omdat daar waar de brug nu ligt, maar 17 voet water staat, terwijl de boot 24 voet diepgang heeft. Doch tegelijk had de *Tekoa* nog meer schade aangericht. Want toen het anker doorslipte, greep het de kabel van het electrisch licht, die van de telefoon en de pijp van de waterleiding van de firma Maduro, die allen afknapten.

Op hetzelfde oogenblik gingen ten Oosten van de haven in de Punda, Pietermaai en Scharloo alle lichten uit van de electrische leiding, werd de gemeenschap per telefoon tusschen de beide stadsgedeelten verbroken en ook de toevoer van leidingwater naar de Oostzijde der haven afgesneden.

Dinsdag avond was de kabel van het electrisch licht weer hersteld, de telefoonkabel eerst Donderdag. Het herstellingswerk aan de brug eischt meer arbeid en zal nog wel eenige dagen duren.

Alle schade wordt door verzekering gedekt. De experts zijn terstond aan het werk gegaan om de schade vast te stellen.

Voor auto's en rijtuigen is natuurlijk de geheele week het verkeer over de haven gestremd, voetgangers moesten zich door pontjes laten overzetten en deze maakten goede zaken. Jammer dat juist de eerste dagen ook de motorboot van de *Trading Co* defect was. Volgens een publicatie in de *Bol. Com.* heeft deze sinds Donderdag afdoende in de overvaart voorzien door in dienststelling van twee pontjes overdag en van de motorboot in de avonduren.

### In dank ontvangen

van den Heer R. DE LANNOY, *Botica Central* een mooien wandkalender.

— van de Directie van de *Hollandsche Bank voor West Indie* eenige practische notitieboekjes met kalender voor 1925 en '26.

— van den Heer AUGUSTIN DIAZ eenige wandkalenders: *Las tres divinas Protectoras*, als reclame voor de Cafiaspirina van de firma Bayer, waarvan de Heer DIAZ agent is.

— van de firma EDWARDS, HENRIQUEZ & Co alhier een wandkalender, een *Weltverkehrkalender* en de *Längsschnitt* van de groote dubbelschroeven-turbine-Oceaan-stoomboot *Deutschland* van de *Hapaglinie*.

— van den hoofdagent der *K.W.I.M.* een mooien maandkalender voor 1925, reclame voor de Stoomvaartlijnen dier Mij.

— van de firma S. E. L. MADURO & SONS alhier de bekende maandkalender van de *West-India Oil Company New-York*,

— van den Heer JOS. M. L. MADURO, Consul van Guatemala, twee interessante brochuurtjes over dat land en een financieel bericht van de *Guaranty Trust Company of New-York* over de Nederlandsch Indische Leening van 25 mill. dls.

— Van Wisatco, firma Fensohn & Co een scheurkalender.

### Een aanvaring.

Het S.S. *Prins der Nederlanden* van de *K.W.I.M.* dat den 23n. November van hier naar Suriname vertrok, is in Demerara bij een aanvaring aan een groot ongeluk ontsnapt. Het gebeurde Dindsdagmorgen 2 December des morgens ten 7 uur op de reede van Demerara.

Bij het vertrek kwam het Gouvernements-vaartuig *Basra* (een raderboot) met een groote vaart recht op de *Prins der Nederlanden* af. Van af de *Prins* werd, zoodra men het gevaar bemerkte, het signaal: *„we slaan achteruit"* gegeven door drie korte stooten op de stoomfluit, waar de *Basra* zich blijkbaar niets van aantrok, want zij bleef met volle kracht doorloopen met het gevolg, dat er een aanvaring plaats vond. De *Prins der Nederlanden* werd getroffen ter hoogte van de trap aan stuurboord, waardoor een vrij groot gat in den romp ontstond, gelukkig ongeveer 1 Meter boven de waterlijn. Een der ijzeren spanten en het houtwerk in de eetsalon werd daarbij ontwricht.

Spoedig waren alle mogelijke experts aan boord om het geval te onderzoeken, enz.

Het gat werd voorloopig gerepareerd. Er werd een stalen plaat opgeklonken, die wel voldoende is om daarmee de reis naar Amsterdam te kunnen voortzetten. Den volgenden dag 's morgens ten 8 uur vertrok de *Prins der Nederlanden* van Demerara naar Suriname.

### Officieele Berichten.

Aan den Inspecteur der belastingen H. Statius Muller, is op zijn verzoek, onder dankbetuiging voor de langdurige diensten aan den lande bewezen, eervol ontslag uit 's lands dienst verleend. De Koloniaal Ontvanger P. L. Gorsira is benoemd tot Inspecteur der belastingen; de tijd. hoofdcommies P. Th. S. Krafft benoemd tot Koloniaal Ontvanger, en de commies R. F. W. Boskaljon tijdelijk benoemd tot hoofdcommies ter Administratie van financien.

De tijd. kommies-verificateur der belastingen M. E. Dovale is definitief als zoodanig benoemd; de kommies M. van der Linde bevorderd tot hoofdkommies der belastingen en de tijdelijke hulpkommies A. A. Lourens tot tijdelijk kommies.

De heer P. J. H. Verriet is herbenoemd tot lid van de schoolcommissie op Curaçao.

De adjunct commies M. Bartels Daal is in activiteit hersteld ter Gouvernements Secretarie en benoemd tot hulpambtenaar van den burgerlijken stand in het stadsdistrict alhier.

De fusilier W. J. Osenga is tijdelijk bij de politie werkzaam gesteld als agent 2de klasse.

Aan den heer Alex Curiel is, onder dankbetuiging voor de als zoodanig bewezen diensten, eervol ontslag verleend als tijdelijk Directeur van de Curaçaosche bank.

Aan den tijd. gouvernements-geneeskundige van het krankzinnigengesticht alhier J. R. Arends is veertien dagen verlof verleend, en de gouvernements-geneeskundige Ch. J. Samson is tijdelijk met den dienst in genoemd gesticht belast.

Aan den brieven- tevens telegrambesteller op Bonaire P. P. Silié is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

De heer G. J. Eybers is benoemd tot voorzitter van de commissie van beheer van de gouvernements-boekerij en leeszaal op Curaçao.

Rafael Vos is tijdelijk belast met den dienst van seinwachter op het Fort Nassau.

Aan den Gezaghebber van Aruba J. F. Quast, met verlof alhier, is tot verder herstel van gezondheid, een maand verlofsverlenging verleend.

### T. H. E. S. O. S

Heden avond ten 8 uur houdt de Gymnastiekvereeniging T. H. E. S. O. S (Tot Heil En Sterking Onzer Spieren) een uitvoering in het Gymnastiek-lokaal van de Hendrikschool ten bate van de Leprozen inrichting *Bethesda* in Suriname.

Beleefden dank voor de uitnoodiging.

## Zitting van den Kolonialen Raad

op

**Maandag, den 22n. December a. s., des avonds te 8 uur.**

*Te behandelen onderwerp:*

*1. Ingekomen stukken.*

*2. Ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 23n. Juli 1908 No. 25, houdende verdeeling van het eiland Curaçao in districten en wijken.*

*Willemstad, den 19n. Dec. 1924.*

*De Griffier v. d. Raad,*

*BOOMGAART.*

## Draadloos Station in Suriname.

Zooals wij onlangs vermeldden, is de Heer D. MOLENKAMP, Chef van ons draadloos station, naar Suriname vertrokken om daar het draadloos station, eigendom van de *Bauxiet Mij.* over te nemen. Volgens een bericht in *De Surinamer* was het station getaxeerd op een waarde van 50.000 fl. en zou het door het Gouvernement van Suriname voor dien prijs worden overgenomen. In een royale bui heeft nu de *Bauxiet My* aan het Gouvernement van Suriname dit draadloos station, dat zich in den Cultuurtuin te Paramaribo bevindt, voor de luttele som van *één gulden* aangeboden, dus letterlijk cadeau.

Als eenige voorwaarde stelde de *Bauxiet My,* dat zij voortaan vrij gebruik mag maken van dit station om berichten over te seinen naar haar hulpstation in het binnenland te *Moengo.* Verder heeft zij mildere bepalingen verzocht voor haar concessierecht en ook om het uitvoerrecht van 25 cts per ton tot op de helft te verlagen. Daartegenover staat dat deze My zich voorstelt de ontginning nu met meer kracht voort te zetten, zoodat veel meer bauxiet dan tot nu toe zal worden uitgevoerd.

## Curaçao Cattle Cy.

Deze My was de vorige week een jaar op Curaçao werkzaam. In die 12 maanden werden door deze My hier 2660 stuks rundvee ingevoerd en geslacht, dus ruim 7 stuks per dag.

Het rundvleesch is door de vestiging dezer My alhier veel goedkooper geworden en meer onder het bereik ook van de kleine luyden, die zich vroeger die weelde niet konden veroorloven.

Dat is het voordeel van de concurrentie. De slagers zijn er natuurlijk minder mee ingenomen.

## Regen.

De regenmeter op het St. Thomas-college gaf een regenval vanaf 13 Dec. tot 20 Dec. 17,4 m.M.

## Voor het Bijzonder Onderwijs.

In het begin van Januari worden hier verwacht drie nieuwe Zusters van de Congreg. van Roosendaal nl. Soeur M. GRATIA, met hulpacte, Soeur M. STEPHANA met hoofdacte en Sr. M. AMELBERGA met middelbaar acte Schoonschrijven. Daar staat tegenover dat het Bijzonder Onderwijs twee bekwame Zusters zal verliezen, nl. Soeur Isabelle, reeds 21 jaar hier in de Missie, het laatst als hoofd der school van Kralendijk Bonaire, werkzaam en Soeur ANTHUSA, sedert 11 jaar hier in de Missie aan het onderwijs verbonden, welke beide Zusters zijn overgeplaatst naar de Missie van Suriname.

## Goede Reis.

Dinsdag avond is Z.Exc. Gouverneur BRANTJES met den militairen adjudant MANSFELT BECK en de Heer BASTET, Directeur van de **C. P. M.** per *Ligia* naar Aruba vertrokken om einde dezer week van daar terug te keeren. Wat de reden van dit bezoek kan zijn, is vooralsnog niet met zekerheid bekend. Aan gissingen natuurlijk geen gebrek.

## Diploma.

Volgens het *Bol. Com.* behaalde deze week het einddiploma aan de Hendrikschool de Jongeheeren : W. A. A. GOILO, H. C. J. NIEUWHOF en E. SULLY en aan de Wilhelminaschool de jongedames BEATRIZ THIELEN, NILDA DELVALLE en THELMA A. CORREA.

Onze gelukwenschen.

# BUITENLAND.

### De Fransche Kerkvervolging.

Tijdens den wereldoorlog waren in Frankrijk 20.000 katholieke priesters bij het leger ingelijfd. Alle leden van de religieuze orden, die verbannen buiten hun vaderland leefden, keerden terstond terug, en 8923 hunner boden geheel vrijwillig hun diensten bij het leger aan, zoodra het vaderland in gevaar was.

Tijdens den oorlog vonden 1464 Priesters den dood op het slagveld of stierven ten gevolge der bekomen wonden. Van dezen waren 42 Paters Assumptionisten, 34 Benenictijnen, 40 Capucijnen, 28 Dominicanen, 165 Jesuïten, 41 Lazaristen, 30 Redemptoristen. 280 fraters van het christelijk onderwijs en 53 Missionarissen.

Met welk een heldenmoed deze priesters streden, blijkt genoegzaam hieruit, dat 228 religieusen geridderd werden met het Legioen van Eer, 346 ontvingen de militaire medalje, 4.722 werden eervol op de dagorde vermeld wegens betoonden heldenmoed.

De vorige Regeering verklaarde het hoogst onbillijk, mannen die zich zoo heldhaftig jegens het vaderland gedragen hadden, weer opnieuw te verbannen.

De nieuwe radicale regeering van Frankrijk denkt daar anders over. In het land, dat *vrijheid, gelijkheid en broederschap* tot devies heeft, is de kerkvervolging weer in vollen gang.

De oude FERDINAND BUISSON, die pas uit Duitschland is teruggekeerd van de vredesactie, waarmede de loge haar internationale actie wil versterken, en die een der groote voormannen is van de aanstichters van den godsdienstoorlog en vervolging der Katholieken in Frankrijk, is, volgens *La Croix*, door de radicale regeering tot groot-officier van het Legioen van Eer benoemd.

Een teekenend staaltje omtrent de wijze, waarop in Frankrijk de kerkvervolging optreedt, vinden we in *La Croix*.

„De genepige geestdrijvers, die ons regeeren, zijn ook begonnen de katholieke zeelieden te kwellen. Na den aalmoezenier van de Zeevaartschool te hebben verboden de leerlingen tijdens den zomerkruistocht te vergezellen, heeft de minister zoo pas de afdanking verordend van de aalmoezeniers der opleidingsdivisies van de Middellandsche Zee en de Levant.

Onder voorwendsel, dat de gelden voor 1925 zullen ontbreken, was de aalmoezenier der divisie dezer scholen verzocht van 1 October af zijn diensten te eindigen.

*La Croix* teekent hierbij aan, dat het woordje „geniepig" door den berichtgever gebruikt, alleszins gerechtvaardigd is, want omtrent die maatregelen van geestesdrijverij is geen woord gerept in het officieele orgaan van het ministerie. Het Parijsche blad heeft tevergeefs naar een toespeling hierop gezocht, maar voegt er aan toe: het is zaak van nu af aan dergelijke feiten te signaleeren. De z. g. scheidingswet waarborgt de gewetensvrijheid der zeelieden als van alle anderen Fransche burgers. De zeelieden, die zich in de vrije uitoefening van hun geloof gekwetst gevoelen, behooren zich daarover op gepaste wijze te beklagen en er krachtig bij hun oversten op aan te dringen om te verkrijgen, waarop ze recht hebben.

***

In aansluiting met wat we onlangs dienaangaande al meedeelden, nog iets over de wijze, waarop de regeering bij haar onderzoekingen van kloosters, enz. te werk gaat.

Zoo is te Duinkerken onderzoek gedaan bij de Zusters Augustinessen, die daar sedert 60 jaar de zieken verplegen. Evenzoo bij de Zusters van het Kindje Jezus, die gratis de armen der stad verplegen.

De zusters Franciscanessen, die sedert den oorlog een weeshuis beheeren benevens een internaat ten behoeve der mariniers, mochten ook bezoek ontvangen van den commissaris. De zusters gelooven niet, dat men haar zal verdrijven, wijl zelfs de prefectuur weezen naar haar klooster zendt.

De bewonderenswaardige nonnen van het Bureau van Weldadigheid zijn evenmin aan het wakend oog ontsnapt. De zusters hadden de gevraagde inlichtingen gegeven, haar oorlogsdecoraties te voorschijn gehaald, want zoo verklaarden zij glimlachend: men kende ons tot in de schuilplaatsen tegen de bombardementen. De oorlog, ja. Toen zou men gedacht hebben, dat religieusenvervolging uit het Fransche woordenboek was geschrapt.

De veiligheidsfunctionnaris had het klooster van de „Zusters der armen" nog niet bezocht. Ik denk niet, dat zij ons zullen verdrijven, verklaarde de moederoverste. Wat zou er van onze oudjes terechtkomen? In hun natuurlijk élan van liefde en zelfverloochening dacht de zuster slechts aan het lot der arme misdeelden, ter wier verpleging de zusters de wereld verlaten hebben.

De overste van den Carmel had den onderzoekers enkel meegedeeld, dat haar klooster niet geautoriseerd was en wacht nu in christelijke berusting de dingen af, die komen zullen.

Dat dit alles gebeurt in het land, dat er zoo prat op gaat een kampioen voor de vrijheid te zijn.

Droeve ironie.

Ten slotte nog een frappant staltje van den geest, welke er bij **de antichristelijke ziekenverpleeging** heerscht.

Eenige dagen geleden werd een nichtje van Gaston Jollivet, redakteur van de *„Gaulois"* te Parijs buiten kennis opgenomen in een tramwagen en naar het *Laënnec*-ziekenhuis gebracht. Haar moeder intusschen, gewaarschuwd, snelt naar het hospitaal, vindt haar dochter stervende en vraagt om een priester.

Zij zelf vertelt dan het volgende:

— O, maar dat is de moeite niet meer, wordt mij gezegd. Hij heeft niet eens tijd om hier te komen, het zou toch al te laat zijn....

Ik blijf aanhouden. Ik sta er op, dat men hem laat roepen.

— Daar moet de direkteur in beslissen, heet het dan.

Drie zustertjes, die aan het voeteneind van het sterfbed stonden, verlaten haar plaats: op datzelfde oogenblik geeft de arme zieke den geest.

Ik wind me op en bid en huil; maar daarna een weinig gekalmeerd, laat ik me bij de Direktie aandienen.

Ik ga de trap af en men laat mij in een kamer. Nauwelijks heb ik mijn mond open gedaan, of de direeteur valt mij in de rede:

— Ga er niet op door, mevrouw, wees kalm, 't is nu tòch gebeurd, de aalmoezenier kan nu niet komen....

Dan wil een Pater van de Sint Franciscus-Xaverius-parochie. Die kan wèl komen.

— Hij zal niet binnenkomen, mevrouw. Enkel de aalmoezenier heeft hier het recht.

— In dat geval, laat den aalmoezenier halen.

— Maar, mevrouw, 't is toch gedaan, waarvoor is het goed? En overigens, ik heb het u al gezegd, hij zal niet komen.

— Mijnheer de direkteur, gij neemt een groote verantwoordelijkheid op u.

De direkteur zwijgt.

— Laat mij tenminste wat wijwater uit uw kapel nemen....

— De kapel is gesloten en gaat alleen Zondags open.

— Maar, mijnheer, kan ik dan geen crucifix, geen palmtakje krijgen,...

— Wij hebben dergelijke gewijde voorwerpen niet.

De redakteur van de „Gaulois" vervolgt dan:

Ik kan er niet anders dan in berusten. Mijn nicht is gestorven, zonder de Genademiddelen der H. Kerk.

En is een zieke er nu wel zeker van, al draagt hij een brief bij zich, waarin hij voor een eventueel geval vraagt om de gebeden van een katholiek priester, dat zijn verlangen zal worden ingewilligd? Na zooiets als bovengemeld, kan ons alles te wachten staan.